

KRONIKA

Zbigniew Klimowicz, Jacek Chodorowski
Zakład Gleboznawstwa i Ochrony Gleb
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
ul. Akademicka 19, 20-033 Lublin

PAMIĘCI PROF. DR. HAB. JERZEGO MELKE

W bieżącym roku (2013) społeczność akademicka, w tym środowisko polarników pożegnały śp. prof. dr. hab. Jerzego Melkego. Zmarły 4 marca, pochowany został na Cmentarzu Komunalnym na Majdanku w Lublinie.

Prof. Jerzy Melke urodził się 4 grudnia 1941 roku w Wilnie. Jego rodzina, po przyjeździe w roku 1945 do Polski, zmieniając kilkakrotnie miejsca zamieszkania, osiadła w końcu na dłużej w Hrubieszowie. Tam ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica. Studia farmaceutyczne odbył w Akademii Medycznej w Lublinie, uzyskując tytuł magistra farmacji w 1964 roku.

Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę w Katedrze Gleboznawstwa UMCS w Lublinie. Tu przeszedł wszystkie szczeble kariery naukowej, od asystenta naukowo-technicznego po tytuł naukowy profesora nauk o Ziemi (w roku 2008). Problematyka pracy doktorskiej dotyczyła wpływu właściwości glebowych na alkaloidy wybranych roślin leczniczych. Tytuł rozprawy habilitacyjnej, obronionej w 1997 r. brzmiał „Niektóre prawidłowości w składzie chemicznym gleb brunatnych różnych regionów geograficznych”. Było to już po zafascynowaniu się środowiskiem polarnym, jako że materiały do pracy zbierane były na „linii”, od Niziny Węgierskiej, po terasy nadmorskie Spitsbergenu.

Zagadnienia badawcze prof. Jerzego Melkego skupiały się zasadniczo na środowisku glebowym Polski Wschodniej i Zachodniego Spitsbergenu. Szczególną wagę przywiązywał do specjalistycznych badań właściwości chemicznych gleb, do czego był najlepiej przygotowany. Zajmował się obecnością i zachowaniem mikropierwiastków w glebach, ale także w roślinach, oraz genezą i dynamiką procesów fizyko-chemicznych w glebach wymienionych obszarów.

Od drugiej połowy lat 80-tych minionego wieku (przez ponad 20 lat) poświęcił się, prawie bez reszty, badaniom gleb Spitsbergenu. Jak sam wyznał, był zakochany w środowisku polarnym, co nie przeszkadzało mu troszczyć się i dbać o swoją rodzinę (żonę, dzieci, wnuki). Na przestrzeni lat 1997-2009, aż 9-cio krotnie uczestniczył w wyprawach polarnych, w tym w latach 1998 i 2007 jako kierownik wypraw.

Części wyników badań nie zdążył już niestety opracować. Te opublikowane stanowią cenny wkład w poznanie środowiska glebowego obszaru tundry spitsbergeńskiej, m.in. autorstwo i współautorstwo dużych prac, dotyczących gleb brunatnych, czy monografii, stanowiącej pierwsze w miarę pełne opracowanie gleb północno-zachodniej części Ziemi Wedela Jarlsberga.

Wyrazem aktywności naukowej prof. Jerzego Melkego była również prezentacja najważniejszych wyników badań na licznych konferencjach i sympozjach, a także członkostwo w towarzystwach naukowych – Polskim Towarzystwie Gleboznawczym, Międzynarodowym Towarzystwie Gleboznawczym (IUSS) oraz Klubie Polarnym Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Za dokonania na polu nauki, a także pracę dydaktyczną został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi oraz kilkakrotnie nagrodą Rektora UMCS.

Autorzy niniejszego wspomnienia bardzo sobie cenią wspólne przebywanie i trudy związane z badaniem gleb w ekstremalnych warunkach tundry spitsbergeńskiej (zwłaszcza w obszarze górskim i w sąsiedztwie lodowców). Jurek był człowiekiem bardzo odpowiedzialnym i koleżeńskim, a przy tym niezwykle pracowitym. Dotrzymywał powziętych zobowiązań i konsekwentnie je realizował. Szczery w wypowiedziach, które nie zawsze i niekoniecznie mogły być miłe dla otoczenia, jednak czynił to zawsze dla wspólnego dobra. Wyraźnie nam brakuje jego osoby, która nas ubogacała i była inspiracją do przemyśleń, nie tylko naukowych.

Żegnaj Przyjacielu wspólnych wypraw !

Waldemar Walczowski
Instytut Oceanologii PAN
ul. Powstańców Warszawy 55, 81-712 Sopot
walczows@iopan.gda.pl

ODSZEDŁ KOLEJNY POLARNIK. WSPOMNIENIE O PROFESORZE JANIE PIECHURZE

Profesor Piechura już nie wypłynie w kolejny rejs. *Odszedł kolejny polarnik...*

To zdanie słyszymy ostatnio często. Tym razem to Jan Piechura. Profesor, oceanograf. Człowiek morza.